

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki
	Gmina Grabowiec
1.2	siedzibę jednostki
	Grabowiec
1.3	adres jednostki
	ul. Rynek 3, 22-425 Grabowiec
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki
	Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej. Zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty i tworzenie warunków dla pełnego uczestnictwa mieszkańców w jej życiu.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem
	01.01.2018 do 31.12.2018
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe
	Sprawozdanie łączne jednostek: Urząd Gminy Grabowiec, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Szkół w Grabowcu im.H.Sienkiewicza
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p><u>Środki trwale oraz wartości niematerialne i prawne</u></p> <p>1. Środki trwale w dniu przyjęcia do użytkowania wycenia się:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) w przypadku zakupu - według ceny nabycia, b) w przypadku wytworzenia we własnym zakresie – według kosztu wytworzenia, który obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę od rozpoczęcia budowy, montażu, przystosowania, ulepszenia do dnia bilansowego lub przyjęcia do użytkowania, c) w przypadku ujawnienia w trakcie inwentaryzacji - według posiadanych dokumentów z uwzględnieniem zużycia, a przy ich braku według wartości rynkowej, ujawnione nadwyżki środków trwałych wprowadza się do ksiąg pod datą ich zinwentaryzowania, d) w przypadku nieodpłatnego otrzymania, spadku lub darowizny - według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub w niższej wartości określonej w umowie o przekazaniu, e) w przypadku otrzymania w sposób nieodpłatny od Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego – w wysokości określonej w decyzji o ich przekazaniu, f) wartość mienia przejętego po zlikwidowanym przedsiębiorstwie lub innej jednostce organizacyjnej - według wartości netto wynikającej z bilansu zlikwidowanego przedsiębiorstwa lub jednostki organizacyjnej. <p>2. Wartości niematerialne i prawne wprowadza się do ewidencji w cenie nabycia, otrzymane nieodpłatnie na podstawie dokumentu przekazania - według wartości określonej w tym dokumencie, a otrzymane na podstawie darowizny - według wartości rynkowej z dnia otrzymania lub wartości określonej w umowie o przekazaniu. Wartość rynkowa określana jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia.</p>

3. Programy komputerowe, licencje, prawa autorskie nie stanowią wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli były zakupione wraz z komputerem i stanowią jego integralną część, bez których komputer nie byłby zdalny do użytku. Powiększają one wartość środka trwałego albo pozostałego środka trwałego.
4. Jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania, umarza się:
 - książki i inne zbiory biblioteczne,
 - odzież i umundurowanie,
 - meble i dywany,
 - pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne, o wartości nieprzekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania.
5. Podstawowym poziomem istotności wartości środków trwałych jest kwota wynikająca z ustawy o podatku dochodowym, wynosząca 10.000 zł. Jednostka wprowadziła ponadto dodatkowe poziomy istotności wynoszące 2.000 zł oraz 500 zł. Składniki majątkowe o wartości wyższej niż 10.000 zł są uznawane za środki trwałe - obejmowane są ewidencją bilansową środków trwałych i podlegają amortyzacji na zasadach ogólnych. Składniki majątkowe o wartości powyżej 2.000 zł, ale nie wyższej niż 10.000 zł nie są uznawane za środki trwałe, obejmowane ewidencją bilansową środków trwałych z jednoczesnym dokonywaniem od nich jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w ciężar kosztów amortyzacji. Składniki majątkowe o wartości powyżej 500 zł, ale nie wyższej niż 2.000 zł nie są uznawane za środki trwałe, ich wartość początkowa podlega odpisaniu w ciężar kosztów zużycia materiałów w momencie przekazania ich do użytkowania, ale z uwagi na potrzebę objęcia ich kontrolą podlegają jednocześnie ujęciu w ewidencji pozabilansowej. Rzeczowe składniki majątku o okresie użytkowania dłuższym niż rok, ale o wartości nieprzekraczającej 500 zł są odpisywane w ciężar kosztów zużycia materiałów i nie podlegają ewidencji bilansowej ani pozabilansowej.

Dokonując kwalifikacji danego składnika majątkowego o wartości nieprzekraczającej kwoty 500 zł do wprowadzenia do ewidencji pozabilansowej, należy oprócz ceny jednostkowej wziąć pod uwagę trwałość (stopień eksploatacji) i użyteczność (przeznaczenie) zgodnie z zasadą gospodarności i racjonalności.
6. Odpisom amortyzacyjnym (umorzeniowym) podlegają środki trwałe i wartości niematerialne i prawne.
7. Pozostałe środki trwałe i pozostałe wartości niematerialne i prawne finansuje się ze środków na wydatki bieżące (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia nowego obiektu). Odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt działalności operacyjnej w całości ich wartości i są umarzane w całości w momencie oddania do użytkowania.
8. Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych nalicza się od miesiąca następnego po miesiącu, w którym nastąpiło przyjęcie środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.
9. Dla umorzenia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przyjmuje się metodę liniową.
10. Okres umorzenia wartości niematerialnych i prawnych wynosi 24 miesiące.
11. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku.

12. W przypadku, gdy nieumorzony środek trwały uległ w trakcie roku obrotowego likwidacji, sprzedaży, przekazaniu, itp. odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonuje się w ostatnim miesiącu, w którym był użytkowany.
13. Dolną granicę wartości części dodatkowych i części peryferyjnych ujmowanych jako zwiększenie wartości księgowej brutto środka trwałego ustala się w wysokości 3.500 zł.
14. W przypadku zakupu jednakowych składników majątkowych spełniających definicję środków trwałych, których cena jednostkowa nie przekracza 3 500 zł, ale łączna kwota zakupu przekracza 10 000 zł, podlegają one ujęciu w ewidencji bilansowej środków trwałych jako składniki zbiorczego obiektu inwentarzowego zespolonego rodzajowo z jednoczesnym dokonywaniem od nich odpisów amortyzacyjnych na zasadach ogólnych.
15. Jeżeli nakłady poniesione na ulepszenie danego obiektu są w skali roku niższe od istotnej wartości początkowej środka trwałego, wówczas uznaje się je za koszty bieżącej działalności.

Wycena należności i zobowiązań:

16. Należności i zobowiązania oraz inne składniki aktywów i pasywów wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału.
17. Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty. Odpisy aktualizujące należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie odrębnych ustaw obciążają fundusze. Odpisów aktualizujących należności dokonuje się z uwzględnieniem art. 35b ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. Do należności wątpliwych w Urzędzie Gminy Grabowiec zalicza się:
 - należności podmiotu upadłego bądź postawionego w stan likwidacji do wysokości należności, która nie została ujęta na liście wierzytelności,
 - należności pomiotu, wobec którego oddalono wniosek o ogłoszenie upadłości bądź umorzono postępowanie upadłościowe, gdyż majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania w pełnej wysokości należności,
 - należności, gdy w wyniku postępowania egzekucyjnego lub na podstawie innych okoliczności lub dokumentów stwierdzono, że dłużnik nie posiada majątku, z którego można dochodzić wierzytelności – w pełnej wysokości,
 - należności, gdy dłużnik – osoba prawna został wykreślony z właściwego rejestru osób prawnych – w pełnej wysokości należności,
 - należności dłużnika nieściągniętych w toku zakończonego postępowania upadłościowego – do wysokości należności

W przypadku braku informacji o sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika wysokość odpisu aktualizującego ustala się poprzez zakwalifikowanie należności wymagalnej do przedziału czasowego zalegania z płatnością. Przedziałom czasowym okresów zalegania z płatnością przypisane są stawki procentowe odpisów aktualizujących wycenę należności według podanego algorytmu.

Podział na okresy zalegania z płatnością na dzień 31 grudnia dla należności i przypisane im wartości odpisów aktualizujących są następujące:

- 1) należności powstałe w danym roku budżetowym – 10% odpisu aktualizującego,
- 2) należności powstałe w latach poprzednich o 10% wzrostu odpisu w każdym roku poprzednim budżetowym tj. kolejno 20%, 30%, 40%, 50%, 60%, 70%, 80%, 90%, 100%.

	<p>Wycenę należności w zakresie odpisów aktualizujących przeprowadza się raz w roku na dzień bilansowy.</p> <p>Wycenę bilansową należności należy zakończyć do ostatniego dnia lutego roku następnego.</p> <p>Należności spłacone po dacie bilansu, a przed terminem ustalenia odpisów aktualizujących, nie podlegają aktualizacji wyceny.</p> <p>Pozostałe aktywa i pasywa:</p> <p>18. Rzeczowe składniki majątku obrotowego (w tym materiały, otrzymane nieodpłatnie, jakimi dysponuje jednostka) wycenia się na dzień bilansowy według cen nabycia przy zastosowaniu zasady pierwsze przyszło – pierwsze wyszło (metoda FIFO). Jednostka co do zasady nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego, za wyjątkiem materiałów nie przeznaczonych do bieżącego zużycia. Zakupione materiały (w tym paliwo, środki czystości, materiały biurowe) przekazywane są bezpośrednio do zużycia w momencie zakupu i ewidencjonowane w koszty.</p> <p>19. Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.</p> <p>20. Walutę obcą wycenia się według kursu średniego danej waluty ustalonego przez Prezesa NBP na ten dzień. W ciągu roku operacje sprzedaży i kupna walut oraz operacje zapłaty należności lub zobowiązań wycenia się po kursie kupna lub sprzedaży banku, z którego usług korzysta jednostka.</p> <p>21. Zobowiązania z tytułu dostaw wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, czyli łącznie z odsetkami naliczonymi na koniec każdego kwartału.</p> <p>22. Zobowiązania finansowe wycenia się w kwocie wymagalnej zapłaty tj. wraz z należnymi odsetkami.</p> <p>23. Fundusze oraz pozostałe aktywa i pasywa – wg wartości nominalnej.</p> <p><u>Ustalanie wyniku finansowego</u></p> <p>Wynik finansowy Urzędu ustalany jest zgodnie z wariantem porównawczym rachunku zysków i strat na koncie 860 „Wynik finansowy”.</p> <p>Ustalenie wyniku finansowego polega na:</p> <p>przeniesieniu na koniec roku obrotowego na stronę Wn konta 860:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poniesionych kosztów działalności (Wn konta 401-405, 409), - poniesionych kosztów amortyzacji (Wn konta 400), - poniesionych kosztów operacji finansowych (Wn konta 751), - poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych (Wn konta 761), <p>przeniesieniu na koniec roku obrotowego na stronę Ma konta 860:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przychodów z tytułu dochodów budżetowych (Ma konta 720) - przychodów finansowych (Ma konta 750), - pozostałych przychodów operacyjnych (Ma konta 760).
5.	inne informacje
	<p>Stosuje się uproszczenia polegające na zbiorowym księgowaniu operacji gospodarczych jednorodnych przeprowadzonych w danym dniu. W związku z przyjęciem zasady, zgodnie z którą zakupywane na potrzeby Urzędu Gminy materiały uznaje się za zużyte w dacie wydania do zużycia tj. dacie zakupu, nie prowadzi się w trakcie roku ewidencji na kontach zespołu 3 z wyjątkiem słomy.</p> <p>W przypadku, gdy część materiałów nie zostanie zużyta do końca roku obrotowego, materiały pozostałe obejmuje się spisem z natury i po wycenie ujmuje ich wartość na koncie 310-J zmniejszając równocześnie odpowiednie koszty.</p>

II.	Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:
1.	
1.1.	szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia
	- informacje wg. załącznika nr 1
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami
	- nie dotyczy
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych
	- nie dotyczy
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto
	-nie dotyczy
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu
	- nie dotyczy
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych
	- nie dotyczy
1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Stan na początek roku obrotowego – 1 114 391,29 zł, w tym: z tytułu należności finansowych jst 0,00 zł Zwiększenie w trakcie roku obrotowego - 19 812,15 zł, w tym: z tytułu należności finansowych jst 0,00 zł Odpisane w ciągu roku obrotowego – 42 028,22 zł, w tym: z tytułu należności finansowych jst 0,00 zł, Stan na koniec roku obrotowego – 1 092 175,22 zł, w tym: z tytułu należności finansowych jst 0,00 zł,
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	-nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	Zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek i kredytów 1 354 500,00 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	Zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek i kredytów 481 500,00 zł

c)	powyżej 5 lat
	Zobowiązania finansowe z tytułu pożyczek i kredytów 170 000,00 zł
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	-nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	- nie dotyczy
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	- nie dotyczy
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	- nie dotyczy
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	- nie dotyczy
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	Wypłacone środki pieniężne na świadczenia pracownicze tj. świadczenia dotyczące wynagrodzeń: - nagrody jubileuszowe 163 455,47 zł - odprawy emerytalne 70 554,98 zł - odprawa na koniec kadencji 27 174,00 zł - ekwiwalenty za niewykorzystany urlop 5 494,42 zł Świadczenia z tytułu zapłaconych ubezpieczeń społecznych 2 326,88 zł
1.16.	inne informacje
	Wyłączenia z tytułu rozliczeń występujących na dzień 31.12.2018 roku pomiędzy jednostkami.
2.	-nie dotyczy
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	- nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	Koszty wytworzenia środków trwałych w budowie (obroty Wn konta 080) 520 188,07 zł w tym: odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie 0,00 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	- nie dotyczy
2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	- nie dotyczy
2.5.	inne informacje

	Środki zgromadzone na rachunku VAT – 0,00 zł
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	– nie dotyczy

Małgorzata Surma
(główny księgowy)

2019.04.17
(rok, miesiąc, dzień)

Bartosz Popek
(kierownik jednostki)

Załącznik nr 1

Tabela 1. Zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Główne składniki aktywów trwałych – z+A2:P14aŁącznik nr 1 do informacji dodatkowej pkt. II. 1.1.

L.p.	Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów według układu w bilansie	Wartość początkowa – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie wartości początkowej			Ogółem zwiększenie wartości początkowej (4 + 5 + 6)	Zmniejszenie wartości początkowej			Ogółem zmniejszenie wartości początkowej (8 + 9 + 10)	Wartość początkowa – stan na koniec roku obrotowego (3 + 7 – 11)	Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku obrotowego			Ogółem zwiększenie umorzenia (14 + 15 + 16)	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie – stan na koniec roku obrotowego (13 + 17 – 18)	Wartość netto składników aktywów	
			Aktualizacja	Przychody	Przenieszenie		złucie	likwidacja	inne				aktualizacja	amortyzacja za rok obrotowy	inne				stan na początek roku obrotowego (3 – 13)	stan na koniec roku obrotowego (12 – 19)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	Środki trwałe	29 361 953,02	182 201,00	2 360 591,69	73 366,00	2 616 158,69	30 240,00	130 834,59	212 760,00	373 834,59	31 604 277,12	11 966 537,07	0	840 962,98	0	840 962,98	114 183,71	12 693 316,34	17 395 415,95	18 910 960,78
1.1.	Grunty (grupa 0)	2 794 551,34	182 201,00	0	0	182 201,00	30 240,00	0	141 760,00	172 000,00	2 804 752,34	0	0	0	0	0	0	0	2 794 551,34	2 804 752,34
1.1.1	Grunty stanowiące własność jst przekazanej w użytkowanie wieczyste innym podmiotom		154 677,38			154 677,38					154 677,38									154 677,38
1.2.	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej(grupa1,2)	23 952 031,16	0	2 360 591,69	73 366,00	2 433 957,69	0	3 013,28	71 000,00	74 013,28	26 311 975,57	9 524 694,77	0	773 826,88	0	773 826,88	0,00	10 298 521,65	14 427 336,39	16 013 453,92
1.3.	Urządzenia techniczne i maszyn (grupa3,6,8)	1 730 099,25	0	0,00	0	0,00	0	119 034,99	0	119 034,99	1 611 064,26	1 560 802,42	0	62 904,71	0	62 904,71	105 397,39	1 518 309,74	169 296,83	92 754,52
1.4.	Środki transportu(grupa 7)	885 271,27	0	0	0	0	0	8 786,32	0	8 786,32	876 484,95	881 039,88	0	4231,39	0	4 231,39	8 786,32	876 484,95	4 231,39	0
1.5.	Inne środki trwałe	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0		0,00	0,00	0